

Писмени дио испита из Математике 1

1. Дискутовати и ријешити систем линеарних једначина у зависности од параметра a

$$ax + y + z = 1$$

$$x + ay + z = a$$

$$x + y + az = a^2$$

2. Ријешити матричну једначину $XA + 3A = A^2$, гдје је $A = \begin{bmatrix} 2 & -1 & 3 \\ 0 & -3 & 5 \\ 4 & 2 & -2 \end{bmatrix}$

3. Дати су вектори $\vec{a} = \vec{m} + 3\vec{n}$, $\vec{b} = 7\vec{m} - 5\vec{n}$, $\vec{c} = \vec{m} - 4\vec{n}$, $\vec{d} = 7\vec{m} - 2\vec{n}$. Одредити угао између вектора $\vec{m}$ и $\vec{n}$ ако је: $\vec{a} \perp \vec{b} = 0$ и $\vec{c} \perp \vec{d} = 0$

4. Испитати и графички представити функцију $f(x) = \frac{x \cdot \sqrt[3]{(x-1)^2}}{x+1}$.

5. Дата је једначина $x^3 + mx^2 - 5x - 6 = 0$. Одредити вриједност параметра $m \in R$, тако да производ два рјешења те једначине буде -6 , а затим ријешити једначину.

Рјешење:

1.

$$D = (a-1)^2(a+2), D_x = -(a-1)(a^2-1), D_y = (a-1)^2, D_z = (a^2-1)^2$$

$$1^\circ D \neq 0 \Leftrightarrow a \neq 1 \wedge a \neq -2, \text{ има јединствено рјешење } \left(-\frac{a+1}{a+2}, \frac{1}{a+2}, \frac{(a+1)^2}{a+2}\right)$$

$$2^\circ D = 0$$

а) $a = 1 \Rightarrow D_x = D_y = D_z = 0$, систем је неодређен, тј. има бесконачно много рјешења

$$x = 1 - y - z \Rightarrow (1 - y - z, y, z), y, z \in R$$

б) $a = -2 \Rightarrow D_x \neq 0, D_y \neq 0, D_z \neq 0$, систем је противрјечан, тј. нема рјешења

2.

$$XA + 3A = A^2 \Rightarrow X = A - 3E \Rightarrow X = \begin{bmatrix} -1 & -1 & 3 \\ 0 & -6 & 5 \\ 4 & 2 & -5 \end{bmatrix}$$

3.

$$\vec{a} \cdot \vec{b} = 0 \wedge \vec{c} \cdot \vec{d} = 0$$

$$(\vec{m} + 3\vec{n}) \cdot (7\vec{m} - 5\vec{n}) = 0$$

$$7|\vec{m}|^2 + 16\vec{m} \cdot \vec{n} - 15|\vec{n}|^2 = 0 \quad (1)$$

$$(\vec{m} - 4\vec{n}) \cdot (\vec{7m} - 2\vec{n}) = 0$$

$$7|\vec{m}|^2 - 30\vec{m} \cdot \vec{n} + 8|\vec{n}|^2 = 0 \quad (2)$$

$$(1) - (2) \Rightarrow \cos(\vec{n}, \vec{m}) = \frac{|\vec{n}|}{2|\vec{m}|}, \text{ ако то уврстимо у (1) или (2) добијамо } \angle(\vec{m}, \vec{n}) = \frac{\pi}{3}$$

4.

-Д.П. $\forall x \in \mathbb{R} \setminus \{-1\}$

- нуле, (0,0) и (1,0)

- знак

$$f(x) > 0, x \in (-\infty, -1) \cup (0, \infty)$$

$$f(x) < 0, x \in (-1, 0)$$

- вертикална асимптота

$$\lim_{x \rightarrow (-1)_-} f(x) = +\infty, \lim_{x \rightarrow (-1)_+} f(x) = -\infty$$

- коса асимптота

$$k = \lim_{x \rightarrow \pm\infty} \frac{x \cdot \sqrt[3]{(x-1)^2}}{x(x+1)} = 0, \text{ тј. нема косу асимптоту}$$

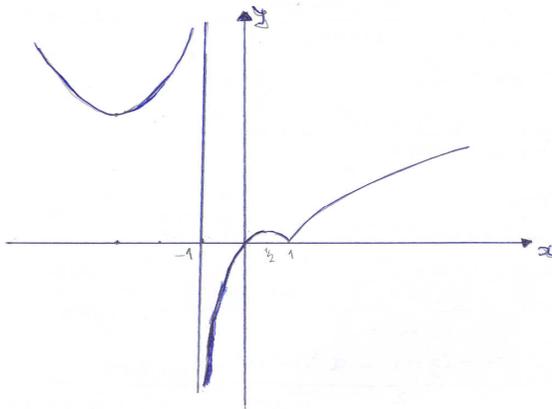
- хоризонтална асимптота

$$n = \lim_{x \rightarrow \pm\infty} \frac{x \cdot \sqrt[3]{(x-1)^2}}{x+1} = \infty, \text{ нема хоризонталну асимптоту}$$

- екстрими

$$f'(x) = \frac{2x^2 + 5x - 3}{3\sqrt[3]{x-1}(x+1)^2} \Rightarrow f'(x) = 0 \Leftrightarrow x = \frac{1}{2} \wedge x = -3$$

$\left(-3, \frac{3}{2}\sqrt[3]{16}\right)$ је тачка минимума, а $\left(\frac{1}{2}, \frac{1}{3\sqrt[3]{4}}\right)$ тачка максимума

5.

$$x_1 + x_2 + x_3 = -m$$

$$x_1 x_2 + x_1 x_3 + x_2 x_3 = -5$$

$$x_1 x_2 x_3 = 6$$

$$x_1 x_2 = -6$$

$$x^3 + 2x^2 - 5x - 6 = (x+1)(x^2 + x - 6)$$

$$x_1 = 2, x_2 = -3, x_3 = -1$$

$$-6x_3 = 6 \Rightarrow x_3 = -1$$

$$\Rightarrow x_1 + x_2 = 1 - m \Rightarrow m = 2$$

$$x_1 + x_2 = -1$$